

Kvinno- och familjehälsa I Women- and Family Health I

12 högskolepoäng

12 credits

Ladokkod: 62KF01

Version: 6.1

Fastställt av: Utskottet för utbildningar inom vård 2017-12-20

Gäller från: VT 2018

Nivå: Avancerad nivå

Huvudområde (successiv fördjupning): Sexuell och reproduktiv hälsa (A1F)

Utbildningsområde: Medicin

Ämnesgrupp: Medicin

Förkunskapskrav: Godkänt resultat på följande kurser som ingår i Barnmorskeutbildning 90 hp:

- Profession, teori och metod, 7,5 hp
- Kvinnors sexuella och reproduktiva hälsa, 6 hp
- Det normala barnafödandet, 9 hp

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Innehåll

Kursen omfattar klinisk utbildning som består av både teoretiska och verksamhetsförlagda studier inom mödrahälsovård och BB-vård. Inom mödrahälsovård ingår grundläggande kunskaper om barnmorskans roll, ansvar och vård under och efter normal graviditet, stöd i föräldraskapet, antikonception och preventivmedelsrådgivning, sex och samlevand, gynekologisk undersökning och cellprovskontroll, samt hälsofrämjande arbete. Inom BB-vård ingår grundläggande kunskaper om vård vid normalt och komplicerat puerperium, vård vid amning, amningskomplikationer samt vid alternativ tillmatning, vård av friska, sjuka och förtidigt födda barn, samt att stödja interaktion och anknytning mellan barn och föräldrar.

Lagar, förordningar, teorier och modeller relaterat till barnmorskans ansvarsområde inom mödrahälsovård och BB-vård belyses. Dessutom behandlas Amning och amningsupplevelsens betydelse för hållbar utveckling (social-, ekologisk- och ekonomisk hållbarhet) lyfts fram. Kursen genomsyras av ett humanistiskt förhållningssätt som innebär att ge professionell vård utifrån ett patientperspektiv. I kursen ingår att kontinuerligt reflektera kring den egna yrkesutvecklingen som barnmorska.

Mål

Kursens lärandemål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

1. Kunskap och förståelse

- 1.1 redogöra för barnmorskans ansvar och roll inom mödrahälsovård, BB-vård och preventivmedelsrådgivning,
- 1.2 redogöra för gällande lagstiftning och riktlinjer avseende vård inom mödrahälsovård och BB-vård
- 1.3 beskriva betydelsen av ett patientperspektiv för barnmorskans vårdande inom mödrahälsovård och BB-vård,
- 1.4 identifiera och reflektera över teorier, modeller och begrepp som ligger grund för mödrahälsovård och BB-vård,
- 1.5 argumentera för tillämpning av evidensbaserad vård inom mödrahälsovård och BB-vård,
- 1.6 identifiera och reflektera kring didaktiska modeller vid hälsofrämjande arbetet och stöd i föräldraskapet.

2. Färdighet och förmåga

- 2.1 tillämpa gällande lagstiftning och riktlinjer avseende vård inom mödrahälsovård och BB-vård,
- 2.2 tillämpa evidensbaserad vård, teorier och begrepp samt beprövad erfarenhet avseende vård inom mödrahälsovård och BB-vård,
- 2.3 tillämpa ett patientperspektiv i vårdandet av kvinnan, barnet och familjen vid normal graviditet, vid normalt och komplicerat puerperium,
- 2.4 planera, bedöma, genomföra och utvärdera handläggning och vård av kvinnan, barnet och familjen vid normal graviditet, vid normalt och komplicerat puerperium,
- 2.5 informera, undervisa och vårda kvinnor vid amning och amningskomplikationer samt alternativ tillmatning
- 2.6 undervisa och stödja blivande och nyblivna föräldrar i hälsofrämjande levnadsvanor och föräldraskap
- 2.7 stödja och stärka kvinnan och hennes familj/närstående vid normal graviditet och eftervård,
- 2.8 genomföra adekvat vård av friska, sjuka och för tidigt födda barn samt stödja interaktion och anknytning mellan barn och föräldrar,
- 2.9 genomföra rådgivande samtal och behandling avseende antikonception, preventivmedel och sexuellt överförbara infektioner
- 2.10 genomföra gynekologisk undersökning och cellprovtagning,
- 2.11 värdera och tillämpa medicinsk diagnostik och tekniker inom barnmorskans kompetensområde,
- 2.12 genomföra dokumentation som berör barnmorskans ansvars- och verksamhetsområde utifrån gällande lagar och författningar,
- 2.13 kunna delta i kvalitetsarbete inom mödrahälsovård, preventivmedelsrådgivning samt BB-vård,
- 2.14 skriva och bearbeta en text enligt vedertagen svensk skriftspråksnorm och med användande av korrekt, vetenskaplig källhänvisningsteknik där olika perspektiv på en kursspecifik fråga belyses,
- 2.15 visa ansvar för sitt eget lärande och utveckling inom professionen genom aktivt deltagande och patientsäkert handlande i vårdarbete.

3. Värderingsförmåga och förhållningssätt

- 3.1 värdera betydelsen av ett professionellt förhållningssätt i mötet med kvinnan samt hennes familj och närstående grundat i en humanistisk människosyn och utifrån de mänskliga rättigheterna,
- 3.2 reflektera över den egna yrkesutvecklingen som barnmorska,
- 3.3 värdera etiska frågeställningar relaterat till barnmorskeprofessionens etik,
- 3.4 värdera hur intersektionella aspekter kan påverka vård inom mödrahälsovård och BB-vård,
- 3.5 värdera amning och amningsupplevelsens betydelse för en hållbar utveckling (social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet).

Undervisningsformer

Undervisningen i kursen består av:

- Verksamhetsförlagd utbildning inom Mödrahälsovård och BB- vård
- Seminarium
- Loggbok som stöd för reflektioner

Undervisningen sker genom flexibelt lärande. Arbetsformen vid flexibelt lärande förutsätter att studenterna har tillgång till internetansluten dator, webbkamera och headset. Studierna baseras på självständiga studier samt gemensamma kursträffar förlagda till Högskolan i Borås. Kommunikation mellan lärare och kursdeltagare sker via ett webbaserat utbildningsverktyg. Vissa studieuppgifter genomförs i grupp med syfte att stimulera och utveckla förmågan till kommunikation, reflektion, samverkan och självkännedom.

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer

Kursen examineras genom följande examinationsmoment:

Verksamhetsförlagd examination inom Mödrahälsovård inklusive Reflekterande Loggbok:

Lärandemål 1, 2 och 3

Högskolepoäng: 6,5

Betygsskala: Underkänt, Godkänt eller Väl godkänt

Verksamhetsförlagd examination inom BB-vård inklusive Reflekterande Loggbok:

Lärandemål: 1, 2 och 3

Högskolepoäng: 4,0

Betygsskala: Underkänt eller Godkänt

Individuell skriftlig inlämningsuppgift:

Lärandemål: 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 2.2, 2.3, 2.5, 2.14, 3.1, 3.5

Högskolepoäng: 1,0
Betygsskala: Underkänt, Godkänt eller väl godkänt

Seminarium:

Lärandemål: 1.3, 1.4, 1.5, 3.1. 3.2, 3.3, 3.4

Högskolepoäng: 0,5

Betygsskala: Underkänt eller Godkänt

Bedömning av den verksamhetsförlagda utbildningen sker enligt ett systematiserat och validerat bedömningsformulär.

Det maximala antalet examinationstillfällen för verksamhetsförlagd utbildning är två.

Varje teoretisk examination erbjuds vid minst fem (5) tillfällen inom ett år, varav tre (3) i anslutning till kurs. Efter de fem (5) första tentamenstillfällena baseras omexaminationen på den version av kursplan och kurslitteratur som är aktuell då examinationstillfället äger rum, om kursplan och/eller kurslitteratur har reviderats. Så kallade "uppsamlingstentamen", erbjuds ej för de kurser som givits under föregående läsår/termin.

Student som underkänts två gånger i examination, har rätt att hos Utbildningsutskottet begära byte av examinator. Begäran skall vara skriftlig. Student som inte godkänts under verksamhetsförlagda studier har möjlighet till ytterligare en studieperiod, så snart det finns organisatoriska möjligheter.

Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students verksamhetsförlagda utbildning, eller motsvarande, om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patientens förtroende för sjukvården riskeras. När verksamhetsförlagd utbildning avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänns på aktuellt moment och att ett verksamhetsförlagt utbildningstillfälle är förbrukat. I sådana fall skall en individuell handlingsplan upprättas av examinator i samråd med studenten. Handlingsplanen skall ange vilka aktiviteter och kunskapskontroller som krävs innan studenten ges möjlighet till nytt verksamhetsförlagt utbildningstillfälle på denna kurs. I handlingsplanen skall även anges hur och när kunskapskontroll kan äga rum. Student som inte godkänts under verksamhetsförlagd utbildning har möjlighet till ytterligare en studieperiod, så snart det finns organisatoriska möjligheter. Student som underkänts i den praktiska delen har möjlighet att genomgå ytterligare ett verksamhetsförlagt utbildningstillfälle på denna kurs såvida inte två examinationstillfällen redan förbrukats.

Om student på eget initiativ avbryter verksamhetsförlagd utbildning, leder avbrottet till att studenten underkänns på kursen. Studenten erbjuds i sådant fall en ny praktikperiod i samband med nästa kurstillfälle såvida inte det maximala antalet examinationstillfällen redan uppnåtts.

Betyg grundas på en samlad bedömning av studentens kunskaper, färdigheter och värderingsförmåga. Betyg bestäms av särskilt utsedd lärare (examinator) (Högskoleförordningen, 6 kap 18-19 §§).

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Kurslitteraturen är i huvudsak på svenska men kurslitteratur på engelska, norska och/eller danska kan förekomma.

Arman, M., Dahlberg, K., & Ekebergh, M. (red.) (2015). *Teoretiska grunder för vårdande*. Stockholm: Liber.

Berg, M. & Lundgren, I. (red.) (2010). *Att stödja och stärka: Vårdande vid barnafödande*. Lund: Studentlitteratur.

Bryar, R. & Sinclair, M. (red.) (2011). *Theory for midwifery practice*. London: MacMillan Press Ltd.

Colson, S. (2012). Biological Nurturing: The Laid-back Breastfeeding Revolution. *Midwifery Today spring*, 101, ss. 9-12.

Dykes, F. (2006). *Breastfeeding in hospital. Mothers, midwives and the production line*. New York: Routledge.

Ekebergh, M. (red.) (2015). *Reflektion i lärande och vård: - en utmaning för sjuksköterskan*. Lund: Studentlitteratur.

Gustafsson, I., Nyström, M. & Palmér, L. (2016). Midwives' lived experience of caring for new mothers with initial breastfeeding difficulties: A phenomenological study. *Sexual and Reproductive Healthcare*, 12, ss. 9-15.
<http://dx.doi.org/10.1016/j.srhc.2016.12.003>

Gottlieb, C. & von Schoultz, B. (Red.) (2004). *Öppenvårdsgynekologi*. Stockholm: Liber.

Hedenus, A., Björk, S. & Shmulyar Gréen, O. (red) (2015). *Feministiskt tänkande och sociologi. Teorier, begrepp och tillämpningar*. Lund: Studentlitteratur.

- Jackson, K. & Wigert, H. (2013). *Familjecentrerad neonatalvård*. Lund: Studentlitteratur.
- Kirkham, M. (red) (2010). *The midwife-mother relationship*. New York/Hampshire: Palgrave Macmillan.
- Larsson, Å., Wärnå-Furu, C. & Näsman, Y. (2016). Expecting a child: pregnancy in light of an ontological health Model. *Scandinavian Journal of Caring Sciences*, 30, ss. 757-765. doi: 10.1111/scs.12302
- Lindgren, H., Christensson, K. & Dykes, A-K. (red.) (2016). *Reproduktiv hälsa. Barnmorskans kompetensområde*. Studentlitteratur. Lund.
- Läkemedelsverket (2014). *Antikonception – behandlingsrekommendation*. [Återfinns elektroniskt].
- Maršál, K. & Grennert, L. (2011). *Obstetrisk öppenvård*. Stockholm. Liber.
- McFadden, A., Gavine, A., Renfrew, MJ., Wade, A., Buchanan, P., Taylor, JL., Veitch, E., Rennie, Am., Crowther, SA., Neiman, S. & MacGillivray, S. (2017). Support for healthy breastfeeding mothers with healthy term babies. *Cochrane. Cochrane Pregnancy and Childbirth Group*. 10.1002/14651858.CD001141.pub5
- Palmér, L. (2015). *Amning och Existens. Moderskap, sårbarhet och ömsesidigt beroende vid inledande amning*. Diss. Växjö: Linnéuniversitetet. [Återfinns elektroniskt].
- Raadu, G. (Red) (2016). *Författningshandbok för personal inom hälso- och sjukvård*. Stockholm: Liber. (valda författningar)
- Rollins, NC., Bhandari, N., Hajeebhoy, N., Horton, S., Lutter, CK., Martines, JC., Piwoz, EP., Richter, LM. & Victora, CG. (2016). Lancet Breastfeeding Series: Why invest, and what it will take to improve breastfeeding practices in less than a generation. *The Lancet*, 387, ss. 491–504.
- Sandman, L. & Kjellström, S. (2013). *Etikboken: etik för vårdande yrken*. Lund: Studentlitteratur. 405 s.
- Stockholms läns landsting (2016). *Regionalt vårdprogram: Bröstkomplikationer i samband med amning*. Stockholm: Stockholms läns landsting. [Återfinns elektroniskt].
- Svenska Barnmorskeförbundet. (2008). *Mödrahälsovård, Sexuell och Reproductiv Hälsa*. Svensk förening för obstetrik och gynekologi. [Återfinns elektroniskt].
- UNICEF. (2016). *Breastfeeding: A Key to Sustainable Development*. UNICEF. [Återfinns elektroniskt].
- Young, IM. (2005). *On Female Body Experience: "Throwing Like a Girl" and Other Essays* (Studies in Feminist Philosophy). Oxford: Oxford University Press.
- Därutöver kan ytterligare artiklar, forskningsrapporter och annat material tillkomma.

Studentinflytande och utvärdering

Kursen utvärderas i enlighet med gällande riktlinjer för kursvärderingar vid Högskolan i Borås, där studenternas synpunkter ska inhämtas. Kursutvärderingsrapporten publiceras och återkopplas till deltagande och blivande studenter i enlighet med ovan nämnda riktlinjer, och ligger till grund för framtida utveckling av kurser och utbildningsprogram. Kursansvarig lärare ansvarar för att utvärdering enligt ovan genomförs.

Studenter har rätt att vara representerade i akademins beredande och beslutande organ.

Övrigt

Obligatorisk kurs i Barnmorskeutbildning, 90 hp.

Plagiatkontroll

Alla skriftliga examinationer genomgår plagiatkontroll.